

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเรื่อง การนำเสนอโครงการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของครูภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 53 โรงเรียน จำนวนครูภาษาไทยทั้งหมด 438 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลของการวิเคราะห์เป็น 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทย
- ตอนที่ 3 เป็นการสรุปรวมปัญหาและข้อเสนอแนะ แบบปลายเปิด แล้วนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	1. ชาย	40	9.13
	2. หญิง	398	90.87
2	อายุ		
	1. ไม่เกิน 30 ปี	29	6.62
	2. 31-40 ปี	298	68.04
	3. 41-50 ปี	77	17.58
	4. 51-60 ปี	34	7.76
3	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	1. ไม่เกิน 5 ปี	14	3.19
	2. 6-10 ปี	148	33.79
	3. 11-15 ปี	173	39.49
	4. 16-20 ปี	52	11.87
	5. มากกว่า 20 ปี	51	11.66
4	วุฒิสูงสุด		
	1. ค่ำกว่าปริญญาตรี	10	2.28
	2. ปริญญาตรี	388	88.58
	3. สูงกว่าปริญญาตรี	40	9.14

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
5	ความรู้ด้านวิชาภาษาไทย		
	1. เคยเรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอก	404	92.23
	2. เคยเรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาโท	18	4.12
	3. ไม่เคยเรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอก หรือวิชาโท	16	3.65
6	ประสบการณ์ในการได้รับการอบรม เกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย		
	1. เคย	406	92.69
	2. ไม่เคย	32	7.31

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11-15 ปี ครูส่วนใหญ่มีคุณวุฒิปริญญาตรี เคยเรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอก และเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ 2 ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทย

ตารางที่ 3. ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร</u>				
1	หลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 และมัธยมศึกษา ตอนปลาย พ.ศ. 2524	3.00	0.65	มาก
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา	3.04	0.67	มาก
3	โครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับ มัธยมศึกษา	3.03	0.64	มาก
4	จุดประสงค์รายวิชาภาษาไทยระดับ มัธยมศึกษา	3.15	0.69	มาก
	รวม	3.05	0.66	มาก

จากตารางที่ 3 ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร โดยส่วนรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิต ปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในระดับมาก คือ จุดประสงค์รายวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา และโครงสร้างของหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 4 ค่ามัชฌิม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้เสริมในเนื้อหาวิชา

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>ความรู้เสริมในเนื้อหาวิชา</u>				
5	ทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับการสอนระดับมัธยมศึกษา	3.32	0.59	มาก
6	หลักภาษาไทยสำหรับการสอนระดับมัธยมศึกษา	3.23	0.61	มาก
7	ภาษาศาสตร์สำหรับครูภาษาไทย	3.10	0.67	มาก
8	วรรณคดีมรดกในระดับมัธยมศึกษา	3.02	0.67	มาก
9	การอ่านทำนองเสนาะ	3.18	0.69	มาก
10	การขับร้องเพลงพื้นเมือง	3.02	0.78	มาก
11	การแต่งคำประพันธ์	3.04	0.69	มาก
12	ศิลปะการแสดงประเภทโขน ละคร ลิเก จินตลีลา	3.81	0.78	มาก
	รวม	3.10	0.70	มาก

จากตารางที่ 4 ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้เสริมในเนื้อหาวิชาโดยส่วนรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิต ปรากฏว่าครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านความรู้เสริมในเนื้อหาในระดับมากที่สุด คือ ศิลปะการแสดงประเภทโขน ละคร ลิเก จินตลีลา ทักษะการใช้ภาษาไทยสำหรับการสอนระดับมัธยมศึกษา และหลักภาษาไทยสำหรับการสอนระดับมัธยมศึกษา

ตารางที่ 5 ค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาด้านการวางแผนการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>การวางแผนการสอน</u>				
1	วิธีการใช้คู่มือ แบบเรียน เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย	3.20	0.64	มาก
2	การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย	3.03	0.69	มาก
3	การทำแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว	2.99	0.69	มาก
4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.34	0.61	มาก
	รวม	3.14	0.67	มาก

จากตารางที่ 5 ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวางแผนการสอน โดยส่วนรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิต ปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวางแผนการสอนในระดับมาก คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ วิธีการใช้คู่มือ แบบเรียน เอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย และการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย

ตารางที่ 6 ค่ามัธยฐาน เลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับความต้องการ
พัฒนาสมรรถภาพด้านวิธีการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>วิธีการสอน</u>				
5	การสอนแบบอนุমানวิธี คือการสอนโดยให้หลักเกณฑ์ ก่อนแล้วจึงยกตัวอย่างประกอบ	2.84	0.68	มาก
6	การสอนแบบอุปมานวิธี คือการสอนจากตัวอย่าง ไปสู่กฎเกณฑ์	3.04	0.66	มาก
7	การสอนแบบหมู่ทำงาน	3.01	0.66	มาก
8	การสอนแบบศูนย์การเรียน	2.85	0.73	มาก
9	การสอนแบบบรรยาย	2.39	0.67	น้อย
10	การสอนแบบอภิปราย	2.78	0.62	มาก
11	การสอน เป็นคณะคือการสอนที่จัดครูที่มีความสามารถ ประสบการณ์ช่วยกันดำเนินการสอนคณะละ 4-5 คน	2.81	0.76	มาก
12	การสอนโดยการศึกษาค้นคว้า	2.96	0.59	มาก
13	การสอนโดยวิธีแก้ปัญหา คือ การสอนที่จะช่วยฝึก ให้นักเรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น	3.34	0.58	มาก
14	การสอนโดยใช้นาฏการ คือ การสอนโดยใช้ การแสดงประเภทต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน	2.97	0.74	มาก
15	การสอนโดยใช้เกมส์	3.01	0.69	มาก
16	การสอนโดยใช้เพลง	2.82	0.72	มาก
17	การสอนโดยใช้สื่อมวลชน	3.02	0.67	มาก
18	การสอนโดยใช้ชุดการสอน	2.98	0.72	มาก
รวม		2.92	0.71	มาก

จากตารางที่ 6 ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านวิธีการสอน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ทุกข้อยกเว้น การสอนแบบบรรยาย ต้องการพัฒนาสมรรถภาพในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อตามลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิต ปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านวิธีการสอนอยู่ในระดับมากคือ การสอนโดยวิธีแก้ปัญหา คือ การสอนที่จะช่วยฝึกให้นักเรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น การสอนแบบอุปมานวิธี คือการสอนจากตัวอย่าง ไปสู่กฎ เกณฑ์และการสอนโดยใช้สื่อมวลชน

ตารางที่ 7 คำขวัญ เลขคณิต และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับความต้องการ
พัฒนาสมรรถภาพด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอน

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>การผลิตและการใช้สื่อการสอน</u>				
19	การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภท วัสดุ เช่น สิ่งพิมพ์ วัสดุประดิษฐ์ วัสดุถาวรและ วัสดุสิ้นเปลือง	3.18	0.70	มาก
20	การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ ฟิล์มสกริป เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉาย ภาพยนตร์	3.19	0.71	มาก
21	วิธีการใช้และจัดสื่อการเรียนการสอนประกอบ กิจกรรม เช่น การจัดนิทรรศการ การสาธิต	3.05	0.63	มาก
22	วิธีการเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนให้อยู่ใน สภาพดี และสามารถนำมาใช้ได้ทันทีเมื่อต้องการ	3.24	0.63	มาก
รวม		3.17	0.68	มาก

จากตารางที่ 7 ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการผลิตและ
การใช้สื่อการสอน โดยส่วนรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามลำดับคำขวัญ เลขคณิต ปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนา
สมรรถภาพด้านการผลิตและการใช้สื่อการสอนในระดับมาก คือ วิธีการเก็บรักษาสื่อการเรียน
การสอนให้อยู่ในสภาพดี และสามารถนำมาใช้ได้ทันทีเมื่อต้องการ การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบ
การสอน เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องภาพยนตร์
การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุ เช่น สิ่งพิมพ์ วัสดุประดิษฐ์ วัสดุถาวร
และวัสดุสิ้นเปลือง

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับความต้องการ
พัฒนาสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผล

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>การวัดและประเมินผล</u>				
23	ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.06	0.65	มาก
24	การสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมทางสติปัญญา ชั้นต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ ความจำ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการ ประเมินผล	3.20	0.69	มาก
25	การวิเคราะห์ข้อสอบ	2.92	0.73	มาก
	รวม	3.06	0.68	มาก

จากตารางที่ 8 ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวัดและ
ประเมินผลโดยส่วนรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิต ปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนา
สมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผลในระดับมาก คือ การสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมทาง
สติปัญญาชั้นต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ ความจำ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์
และการประเมินผล ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ ๑ คำมีชัย เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับความต้องการ
พัฒนาสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>บุคลิกภาพ</u>				
1	แต่งกายเรียบร้อย และเหมาะสมกับโอกาส	2.59	0.93	มาก
2	ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกาลเทศะ	2.95	0.85	มาก
3	กล้าแสดงความคิดเห็น	2.99	0.79	มาก
4	ขยันขันแข็ง กระตือรือร้นในการทำงาน	2.92	0.84	มาก
5	ควบคุมอารมณ์ได้มั่นคงสม่ำเสมอ	2.91	0.79	มาก
6	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.16	0.73	มาก
7	มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน	2.97	0.84	มาก
8	ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	2.95	0.80	มาก
9	ทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นหมู่คณะ	2.96	0.82	มาก
10	เข้าสมาคมกับบุคคลทุกระดับ	2.97	0.80	มาก
รวม		2.94	0.83	มาก

จากตารางที่ ๑ ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ
โดยส่วนรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามลำดับคำมีชัย เลขคณิต ปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนา
สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพในระดับมาก คือ กล้าแสดงความคิดเห็น มนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน
และ เข้าสมาคมกับบุคคลทุกระดับ

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของครูเกี่ยวกับความต้องการ
พัฒนาสมรรถภาพด้าน เจตคติ

ลำดับที่	ข้อความ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
<u>เจตคติ</u>				
11	สร้างความรักและภูมิใจในอาชีพครู	2.97	0.84	มาก
12	ปลูกฝังคุณค่าและความสำคัญของการ เป็นครู	2.96	0.84	มาก
13	ขวิญและกำลังใจในการทำงาน	3.29	0.75	มาก
14	การถ่ายทอควัฒนธรรมประ เเพณีที่ติงามของชาติ	3.09	0.75	มาก
15	การสร้างลักษณะความ เป็นผู้นำ	3.15	0.69	มาก
16	ค่านิยมที่ถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพของอาชีพครู	3.09	0.74	มาก
รวม		3.09	0.77	มาก

จากตารางที่ 10 ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านเจตคติโดย
ส่วนรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามลำดับค่ามัชฌิม เลขคณิต ปรากฏว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการ
พัฒนาสมรรถภาพด้านเจตคติในระดับมาก คือ ขวิญและกำลังใจในการทำงาน การสร้าง
ลักษณะความ เป็นผู้นำ การถ่ายทอควัฒนธรรมประ เเพณีที่ติงามของชาติ และค่านิยมที่ถูกต้อง
เหมาะสมกับสภาพของอาชีพครู

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทย

ครูภาษาไทยจำนวน 215 คน มีความคิดเห็นกระจุกกระจาย ผู้วิจัยจึงรวบรวม
เป็นหมวดหมู่ดังนี้

ด้านความรู้

1. ปัญหาด้านความรู้

1.1. หลักสูตรวิชาภาษาไทยพุทธศักราช 2503 และพุทธศักราช 2521, 2524 มีความแตกต่างกันมาก ทำให้การปรับหลักสูตรการสอนเป็นไปได้ยาก เนื้อหาในหนังสือชุด
ทักษะสัมพันธ์ วรรณวิจารณ์ และภาษาพิจารณาบางเรื่องล้าสมัย ไม่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้
พื้นฐานความรู้ของครูในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวกับ การใช้ภาษา หลักภาษาและวรรณคดียังไม่ดีพอ
โดยเฉพาะไม่สามารถวิเคราะห์ปัญหาทางวิชาการที่เกิดขึ้นและ เป็นที่ถกเถียงจนหาข้อยุติทาง
วิชาการไม่ได้ คำราที่จะใช้ศึกษาค้นคว้าภาษาไทยมีน้อยไม่เพียงพอ คำรามางเล่มมีข้อบกพร่อง
ขาดคุณภาพ (30 คน)

1.2 ครูภาษาไทยไม่มีเวลาในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพราะมีเวลาน้อย
ต้องทำงานหนัก ขาดการส่งเสริมจากผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ในการให้ความรู้ มีการอบรมน้อย
และไม่ได้รับประโยชน์จากการอบรมเท่าที่ควร ขาดงบประมาณในการไปอบรม (15 คน)

2. ข้อเสนอแนะด้านความรู้

2.1 ควรมีหน่วยงานรับผิดชอบจัดให้มีการอบรมแก่ครูภาษาไทยในด้าน
หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาที่เกี่ยวกับหลักภาษา วรรณคดี การใช้ภาษา
โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้เฉพาะด้านมาให้การอบรม รูปแบบการจัดการอบรมควรให้ครูได้รับ
ประโยชน์มากที่สุด เช่น การจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ (126 คน)

2.2 ควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสศึกษาค้อ และสนับสนุนให้ครูผลิตเอกสาร
งานวิจัย ตั้งศูนย์บริการแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสาร ระหว่างโรงเรียนโดยจัดให้มีการแข่งขัน
ระหว่างโรงเรียน เช่น การตอบปัญหาทางวิชาการ การอ่านทำนองเสนาะ การคัดลายมือ
ได้วาทิ อภิปราย (36 คน)

2.3 ครูภาษาไทยควรพัฒนาความรู้ด้วยตนเอง ยอมรับความรู้ใหม่ ๆ มีการหมุนเวียนสลับเปลี่ยนวิชาที่สอนในระดับต่าง ๆ บ้าง (18 คน)

คำถามการเรียนการสอน

1. ปัญหาการเรียนการสอน

1.1 ระเบียบการวัดผลประเมินผลที่มีการสอบแก้ตัวทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียน ทำให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น รวมทั้งระบบการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยทำให้นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทย เพราะใช้ในการสอบน้อยมาก จำนวนคาบวิชาภาษาไทยต่อสัปดาห์น้อยในขณะที่เนื้อหาหนัก พื้นฐานความรู้ของนักเรียนแต่ละคนแตกต่างกันทำให้ยากแก่การสอน (47 คน)

1.2 ครูไม่มีทักษะในการเตรียมการสอน ไม่รู้จักคิดค้นวิธีการสอน ขาดอุปกรณ์และสื่อการสอน ไม่เข้าใจการสอนแบบทักษะสัมพันธ์ (23 คน)

2. ข้อเสนอแนะด้านการเรียนการสอน

2.1 ควรมีการจัดฝึกอบรมให้มีการให้ความรู้แก่ครูภาษาไทยในเรื่องวิธีการสอนแบบต่าง ๆ จัดการสาธิตการสอน ศึกษาดูงานการจัดการเรียนการสอนตามโรงเรียนที่มีการสอนวิชาภาษาไทยดีเด่น และที่สำคัญที่สุด คือ ควรมีการให้การฝึกอบรมความรู้เรื่องการผลิตและใช้สื่อการสอน ผู้บริหารควรสนับสนุนจัดหางบประมาณในการฝึกอบรม นอกจากนี้ควรมีการนิเทศภายในเกี่ยวกับการเรียนการสอนในแต่ละโรงเรียน (92 คน)

2.2 ครูภาษาไทยควรมีความตั้งใจในการสอน ควรเตรียมการสอนทุกครั้ง ควรพัฒนาการสอนของตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าหรือปรึกษาหาวิธีการกับเพื่อนครูด้วยกัน วิชาที่ควรพัฒนามากที่สุดคือ การใช้ภาษา วิธีการสอนที่ควรนำมาใช้คือ ศูนย์การเรียน การใช้ นวัตกรรม และการส่งเสริมการศึกษาเป็นรายบุคคล (25 คน)

ด้านบุคลิกภาพและ เจตคติ

1. ปัญหาด้านบุคลิกภาพและเจตคติ

ครูภาษาไทยไม่รักและศรัทธาในอาชีพ เป็นครูเพราะเห็นว่าง่ายกว่าทำอาชีพอื่น นักเรียนคิดว่าครูภาษาไทยเซยโบราณ เจ้าระเบียบ จู้จี้ ขอบบ้น บุคลิกภาพและการแต่งกายไม่ทันสมัย ซึ่งมีส่วนทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนวิชาภาษาไทย (18 คน)

2. ข้อเสนอแนะด้านบุคลิกภาพและเจตคติ

สิ่งที่สำคัญสำหรับการเป็นครูภาษาไทย คือ ต้องมีความรักศรัทธา ภูมิใจในอาชีพ มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ซึ่งได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออก กระตือรือร้นในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อดทน ใจกว้าง ใจเย็น เสียสละ อารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสะอาดทันสมัย พุดจาไพเราะ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน โดยการเพิ่มค่าครองชีพให้แก่ครู นอกจากนี้สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูและคัดเลือกครูในการทำงานควรมีมาตรการที่คัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นครูภาษาไทย โดยคำนึงถึงว่าบุคคลที่จะมาเป็นครูภาษาไทยจะต้องมีความรักและมีความภูมิใจในการเป็นครูภาษาไทยอย่างจริงจัง (๑๑ คน)

การนำเสนอโครงการ

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาสร้าง โครงการมีขั้นตอนดังนี้

1. นำผลการวิจัยที่ได้จากแบบสอบถามไปสร้างโครงการ โดยถือเกณฑ์ว่า

ระดับความต้องการของการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในรายละเอียดแต่ละด้านดังกล่าวจะต้องมีค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} > 2.50$) จึงดำเนินการสร้างโครงการในแต่ละด้าน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ครั้งนี้นำปรากฏว่า ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพในแต่ละด้านโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อจัดลำดับค่ามีชดภูมิ เลขคณิต ครูภาษาไทย จากสูงสุดไปต่ำสุด ตามความต้องการพัฒนา
สมรรถภาพในแต่ละด้านดังนี้

1. การผลิตและ การใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.17$)
2. การวางแผนการสอน ($\bar{X} = 3.14$)
3. ความรู้เสริมในเนื้อหาวิชาภาษาไทย ($\bar{X} = 3.10$)
4. เจตคติ ($\bar{X} = 3.09$)
5. การวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.06$)
6. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ($\bar{X} = 3.05$)
7. บุคลิกภาพ ($\bar{X} = 2.94$)
8. วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.92$)

ในการนำเสนอโครงการครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยจัดเนื้อหาและหลักสูตรใน
แต่ละด้านที่มีความสอดคล้องกันมาจัดสร้างเป็นโครงการย่อย ๆ ประกอบอยู่ในโครงการ
พัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. นำโครงการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ฉบับร่างที่สร้างขึ้น (ดังปรากฏในภาคผนวก ง หน้า 157) ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน
ประเมินผลและเสนอแนะ ซึ่งได้สรุปดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 คำร้อยละของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการพัฒนา
สมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

รายการ	ความคิดเห็น			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชื่อโครงการ	5	100	-	-
2. หลักการและเหตุผล	5	100	-	-
3. วัตถุประสงค์	5	100	-	-
4. ผู้เข้าร่วมโครงการ	5	100	-	-
5. ผู้รับผิดชอบ	2	40	3	60
6. การดำเนินงาน	5	100	-	-
7. โครงการย่อยที่ 1-6	5	100	-	-
8. สถานที่	5	100	-	-
9. เวลา	5	100	-	-
10. งบประมาณ	5	100	-	-
11. การประเมินผล	5	100	-	-
12. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5	100	-	-

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินโครงการส่วนมากเห็นด้วย
กับโครงการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ยกเว้นข้อที่เกี่ยวกับ
ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อ เสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอโครงการพัฒนา
 สมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

1.1 ควรเน้นการเปลี่ยนแปลงของสังคมด้วย

1.2 ควรเพิ่ม นโยบายและแผนของกรมสามัญศึกษา

1.3 ควรบอกสภาพกว้าง ๆ ปัญหาต่าง ๆ แล้วสรุปถึงความจำเป็น

ที่ต้องจัดโครงการ

2. วัตถุประสงค์

2.1 ควรเน้นการพัฒนาอุดมคติ เอาจริงเอาจังในการทำงานของครู

2.2 ควรแยกวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนเป็นด้านความรู้และด้านทักษะ

2.3 ควรเพิ่ม เพื่อ เสริมสร้างความสามัคคีของครูผู้สอนภาษาไทย

ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อความมั่นคงในวิชาชีพ

3. ผู้เข้าร่วมโครงการ

3.1 ควรระบุทั้งปริมาณและคุณภาพ ในแต่ละโครงการ

4. ผู้รับผิดชอบ

4.1 ควรเป็นกลุ่มโรงเรียนเป็นเจ้าของเรื่องแล้ว ให้ผู้บริหารการศึกษา

เป็นอันดับสอง

4.2 ควรมีศึกษานิเทศก์และเขตการศึกษารับผิดชอบด้วย

4.3 ควรเป็นหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย

5. การดำเนินงาน

5.1 ควรให้คณะกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนของกลุ่ม เพื่อใช้

งบประมาณของกลุ่ม

6. โครงการย่อยที่ 1-6

- 6.1 ควรเน้นในการเปลี่ยนแปลง ของสังคมและความต้องการใหม่ ๆ ของสังคมที่มีต่อหลักสูตรและการสอน
- 6.2 ควรเพิ่ม หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และเกณฑ์การใช้หลักสูตร และเนื้อหา
- 6.3 ควรเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับสื่อมวลชนกับการพัฒนาการใช้ภาษาไทย
- 6.4 เกี่ยวกับวิธีการสอนควรเชิญวิทยากรที่มีความสามารถจริง ๆ ในการ สอนการสอน
- 6.5 การประเมินผลการเรียนการสอนควรเน้นให้ครูใช้วิจารณ์
- 6.6 ควรเพิ่ม เนื้อหาการประเมินผล ด้านทักษะพิสัย และจิตพิสัย
- 6.7 คำว่าข้อสอบมาตรฐาน ควรเปลี่ยนเป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ
- 6.8 ควรเน้นพัฒนาบทบาทเชิงรุกของครูภาษาไทย
- 6.9 ควรเพิ่ม เนื้อหาให้ครูภาษาไทยเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้ภาษา

7. เวลา

- 7.1 ควรเป็นช่วงเปิดภาคเรียน ถ้าปิดภาคเรียนควรเริ่มในเดือนเมษายน

8. การประเมินผล

- 8.1 ควรประเมินผลเป็นภาพรวมทั้งโครงการด้วย

9. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- 9.1 ควรใช้ภาษาให้กระชับ ได้ใจความ
- 9.2 บางโครงการระยะเวลาควรปรับปรุง
- 9.3 ควรระบุแหล่งวิทยากร
- 9.4 บางโครงการควรขอความช่วยเหลือจากวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย

3. ผู้วิจัยแก้ไขโครงการตามผลการประเมินโครงการ และข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิและสร้างโครงการเพื่อนำเสนอต่อไป

โครงการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา

หลักการและเหตุผล

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ มีความสำคัญต่อคนไทย เพราะเป็นเครื่องแสดง ความรุ่งเรือง เป็นเครื่องมือในการสื่อสารทำความเข้าใจ ถ่ายทอดความรู้ ความคิด วัฒนธรรมประเพณี การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งสำหรับ คนไทยทุกคน

วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจึงมีความสำคัญยิ่ง เพราะกระบวนการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่มีความละเอียดซับซ้อน ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยต้องเป็นผู้ที่มีความรักในการ สอนภาษาไทย เป็นผู้ใฝ่หาความรู้ ดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2523 : 94) ได้กล่าวไว้ว่า "การสอนภาษาของตนเองมีความยากในตัวเองอีกข้อหนึ่ง คือ นักเรียนไม่เห็นความ จำเป็นที่จะต้องเรียน ครูที่สอนภาษาจึงต้องเป็นผู้ได้รับการอบรมดี มีศิลปะ มีกลวิธีแยบยล ในการสอนยิ่งกว่าวิชาอื่น ๆ "

ครูภาษาไทยควรได้รับการพัฒนาสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอนวิชาภาษาไทย เพราะเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพ เจริญผล สุวรรณโชติ (2521 : 67) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนา สมรรถภาพครูไว้ว่า

การนำเอาผลิตผลหรือนุเคราะห์กลับสู่สถาบันที่เป็นแหล่งผลิตอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ได้ปฏิบัติงานอยู่ระยะหนึ่ง เพื่อซ่อมเสริมสิ่งที่ขาดตกบกพร่อง ให้เกิดความสมบูรณ์และให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในด้านการพัฒนา วิชาชีพครู ครูประจำการที่ออกไปปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนหรือองค์การที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษา ควรมีโอกาสที่จะเพิ่มพูนความรู้ของคนขึ้นมา เพื่อการ พัฒนามาตรฐานของตนเองให้ทันกับการ เปลี่ยนแปลงทางวิทยาการและเทคโนโลยี

การพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยจะช่วยให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ มีความสามารถ ความชำนาญ และความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการสอนและด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

พร้อมทั้งช่วยให้ครูภาษาไทยมีโอกาสที่จะก้าวหน้าในหน้าที่การงาน มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งครูภาษาไทยควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู ประกอบด้วยจุดมุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจาก นโยบาย แผนงานหลัก และคู่มือการจัดทำแผนการประจำปี ของกรมสามัญศึกษา (2530 : 2) ได้ระบุไว้ในแผนงาน ส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนวิชาสามัญไว้สรุปได้ว่า การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีโครงการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งมีแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้คือ

1. การปรับปรุงและพัฒนาจุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ การปฏิบัติ และเจตคติให้ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และลักษณะเนื้อหาของรายวิชา
2. การผลิตสื่อการเรียนการสอนสำเร็จรูปและคู่มือครู
3. การฝึกอบรมปฏิบัติการผลิตอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนและการบำรุงรักษา
4. การใช้วัสดุอุปกรณ์เพื่อการศึกษา
5. การพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินผล
6. การส่งเสริมกิจกรรมวิชาการต่าง ๆ

จากแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกรมสามัญศึกษาที่กล่าวข้างต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัยที่พบว่า ครูภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพในด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ความรู้เสริมในเนื้อหาวิชา การวางแผนการสอน วิธีการสอน การผลิตและการใช้สื่อการสอน ตลอดจนการพัฒนาบุคลิกภาพและการสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูภาษาไทยจะต้องเร่งพัฒนาสมรรถภาพ โดยผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ควรจะมีแผนงานที่จะพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา อันจะทำให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสร้างโครงการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน ศึกษานิเทศก์

ในเขตการศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และผู้สนใจสำหรับนำไปใช้เป็นแนวทางในการ
ดำเนินงานพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทย ซึ่งแบ่งเป็น 6 โครงการย่อยดังนี้

โครงการย่อยที่ 1 โครงการเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการวางแผน
การสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 2 โครงการพัฒนาสมรรถภาพความรู้เสริมในเนื้อหาวิชาเพื่อ
ประสิทธิภาพค้ำพาสอนภาษาไทย

โครงการย่อยที่ 3 โครงการฝึกอบรมและสาธิตการสอนวิชาภาษาไทย ระดับ
มัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 4 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการผลิตและการใช้สื่อการสอน
วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 5 โครงการฝึกอบรมการวัดผล และประเมินผลวิชาภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 6 โครงการสัมมนาครูภาษาไทยเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและการ
สร้างเจตคติที่ดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทยพัฒนาสมรรถภาพ ในด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษา
ความรู้เสริมในเนื้อหาวิชาภาษาไทย
2. เพื่อให้ครูภาษาไทยพัฒนาสมรรถภาพ เกี่ยวกับทักษะการสอน เกี่ยวกับการ
วางแผนการสอน วิธีการสอน การผลิตและการใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล
3. เพื่อให้ครูภาษาไทยพัฒนาบุคลิกภาพและสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพ
4. เพื่อให้ครูภาษาไทยนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการ
ไปประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาสาระแต่ละรายวิชา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
วิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา เข้าร่วมโครงการย่อยแต่ละโครงการย่อย จำนวน 100 คน 6 โครงการย่อย รวม 600 คน

กรณีที่มีการแบ่งกลุ่ม เพื่อเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละโครงการย่อยจะแบ่งครูภาษาไทย ออกเป็น 10 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน

ผู้รับผิดชอบ

1. ถ้าปฏิบัติในระดับโรงเรียน
 - 1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่
 - 1.2 หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
2. ถ้าปฏิบัติในระดับกลุ่มโรงเรียน
 - 2.1 ประธานกลุ่มโรงเรียน
 - 2.2 คณะอนุกรรมการพัฒนาการเรียนการสอนของกลุ่ม
3. ถ้าปฏิบัติในระดับเขตการศึกษา
 - 3.1 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ส่วนกลางและเขตการศึกษา 12 เขต
 - 3.2 ศึกษานิเทศก์หมวดวิชาภาษาไทย

วิทยากร

เชิญวิทยากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้านจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่

1. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร
2. กรมวิชาการ
3. หน่วยศึกษานิเทศก์
4. บุคลากรจาก วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย

5. ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีความชำนาญในด้านต่าง ๆ
6. บุคลากรจากหน่วยงานหรือสถาบันอื่น ๆ

การดำเนินงาน

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมงาน
 - 1.1 จัดทำโครงการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยละเอียดเพื่อขออนุมัติจากฝ่ายบริหาร
 - 1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
 - 1.3 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อชี้แจงขอข่ายการดำเนินงาน หน้าที่รับผิดชอบ วิธีการจัดกิจกรรม แบ่งเนื้อหาและเวลาให้เหมาะสมสอดคล้องกัน
 - 1.4 กำหนดแต่งตั้งวิทยากรในห้องเรียน หรือจากสถาบันต่าง ๆ ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ออกหนังสือเชิญพร้อมกับแจ้งเรื่อง วัน เวลา สถานที่
 - 1.5 แจ้งโครงการให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ทราบเกี่ยวกับ
 - 1.5.1 เรื่องที่ประชุม
 - 1.5.2 ประเภทของการประชุม
 - 1.5.3 หลักการและเหตุผลของการประชุม
 - 1.5.4 วัตถุประสงค์ของการประชุม
 - 1.5.5 ผู้ดำเนินการประชุม
 - 1.5.6 ระยะเวลาที่มีการประชุม
 - 1.5.7 สถานที่ประชุม

1.5.8 ตารางการประชุมและวิทยากร

1.5.9 รายละเอียดอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบ

1.6 เตรียมงบประมาณ โดยสำรวจงบประมาณยอดเงินจากแหล่งต่าง ๆ

ที่สามารถจะนำมาใช้ดำเนินการได้ และวางแผนการใช้เงิน

1.7 เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.7.1 สถานที่

1.7.2 พาหนะ

1.7.3 งบประมาณ

1.7.4 อาหารและเครื่องดื่ม

1.7.5 สื่อการเรียนหรืออุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา

1.7.6 เอกสารการประชุม

2. การดำเนินการ

2.1 การจัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทยในโรงเรียน
มัธยมศึกษา กำหนดจัดประชุมออกเป็นโครงการย่อย 6 โครงการ คือ

โครงการย่อยที่ 1 โครงการเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อ
การวางแผนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 2 โครงการพัฒนาสมรรถภาพความรู้เสริมในเนื้อหาวิชา
เพื่อประสิทธิภาพด้านการสอนภาษาไทย

โครงการย่อยที่ 3 โครงการฝึกอบรมและสาธิตการสอนวิชาภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 4 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ การผลิตและ
การใช้สื่อการสอน วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 5 โครงการฝึกอบรมการวัดผลและประเมินผล
วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา

โครงการย่อยที่ 6 โครงการสัมมนาครูภาษาไทย เพื่อการพัฒนา
บุคลิกภาพและการสร้างเจตคติที่ดี

2.2 แนวการดำเนินการจัดมีดังนี้

2.2.1 จัดกิจกรรมการประชุมโดยผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดทำ
กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น การนั่งทนากการ การอภิปราย ชักถาม และตอบคำถาม
การทดสอบประเมินผล ฯลฯ

2.2.2 การจัดกิจกรรมประชุมแบบกลุ่มย่อย จะมีห้อง และวิทยากร
ประจำอยู่ ซึ่งแล้วแต่ลักษณะของโครงการ

2.2.3 การจัดประชุมใช้เทคนิคต่าง ๆ การแบ่งกลุ่มฝึกหัดปฏิบัติ
กลุ่มสัมพันธ์ การสาธิต สถานการณ์จำลอง การอภิปราย การระดมสมอง การบรรยาย
การประชุมกลุ่มย่อย

2.2.4 หลังการประชุมทุกโครงการ จะมีการสรุปและประเมินผล
โดยคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้รับผิดชอบ

สถานที่

สถานที่ใช้ดำเนินการจัดประชุม อาจกำหนดใช้โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง หรือ
ขอความร่วมมือจากสถาบันที่มีสถานที่สำหรับอำนวยความสะดวกได้ ตามความเห็นของ
คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควร โดยคำนึงถึง

1. มีห้องประชุมที่สามารถดัดแปลงตามความ เหมาะสมกับรูปแบบของการประชุม
2. มีการคมนาคมสะดวก
3. บรรยากาศและสภาพแวดล้อมดี

เวลา

ให้คำ เป็นการ จัดประชุม ในช่วงปิดภาค เรียนของแต่ละภาค ภาคต้นประมาณ เดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน ภาคปลายประมาณเดือน เมษายน ถึง เดือนพฤษภาคม
ระยะเวลาครั้งละประมาณ 1-5 วัน ถ้าหากมีความจำเป็นบางประการอาจ ปรับโครงการได้ตามความเหมาะสม

งบประมาณ

ใช้งบประมาณของหน่วยงานที่ดำเนินการจัดโครงการและการขอความช่วยเหลือ หรือความร่วมมือจากบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีรายจ่ายดังนี้

1. ค่าตอบแทนวิทยากร
2. ค่าวัสดุอุปกรณ์
3. ค่าเอกสารและสิ่งพิมพ์
4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
5. ค่าพาหนะ
6. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

การประเมินผล

1. การประเมินผลระหว่างการประชุม
 - 1.1 ประเมินผลทุกครั้งที่มีการจัดการประชุม โดยผู้บริหาร คณะกรรมการ ดำเนินการและผู้เข้าร่วมประชุม
 - 1.2 ประเมินผลในด้านต่าง ๆ คือ ด้านวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ เนื้อหาและหลักสูตร การใช้สื่อ เวลา สถานที่ ประโยชน์ที่ได้รับ ปัญหาและข้อ เสนอแนะต่าง ๆ
 - 1.3 วิธีการประเมินผล ใช้แบบประเมิน สังเกตจากการให้ความสนใจ ในการเข้าร่วมกิจกรรม และการอภิปรายซักถามของผู้เข้าร่วมประชุม

2. การประเมินผลหลังจากเข้าร่วมโครงการ

- 2.1 ติดตามการปฏิบัติงานของครูผู้เข้าร่วมประชุม
- 2.2 ผู้บริหารโรงเรียนประเมินประสิทธิภาพของการทำงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยได้รับการพัฒนาสมรรถภาพที่สอดคล้องกับความต้องการของตน
2. ครูภาษาไทยนำความรู้ที่ได้รับ ไปปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ครูภาษาไทยสามารถปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร เพื่อนครู นักเรียน

และผู้ปกครอง

4. ผลการเรียนรู้ วิชาภาษาไทยของนักเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

โครงการย่อยที่ 1

ชื่อโครงการ โครงการเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการวางแผนการสอน
วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลักษณะโครงการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ

หลักการและเหตุผล

การศึกษาหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูต้องศึกษาก่อน เตรียมการสอนหรือก่อนทำการสอน เพราะหลักสูตรเปรียบเสมือนเครื่องมือชี้ทิศทางว่าเยาวชนของชาติควรเจริญเติบโตใน ทิศทางใด และควรมีคุณสมบัติอย่างไร ความต้องการของประเทศที่ต้องการให้เยาวชนมี ลักษณะอย่างไร มีคุณสมบัติอย่างไร และพัฒนาในทางใด สิ่งเหล่านี้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร

หลักสูตรภาษาไทย พุทธศักราช 2521 เป็นหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดให้ วิชาภาษาไทยอยู่ในกลุ่มวิชาภาษา ตามโครงสร้างของหลักสูตรนี้ กลุ่มวิชาภาษาประกอบด้วย ภาษาไทย กับภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาไทยประกอบด้วยรายวิชามังคัมซึ่งกำหนดให้นัก เรียนทุกคนในระดับนี้ต้องเรียน และรายวิชาเลือกสำหรับผู้สนใจจะเสริมทักษะหรือฝึกทักษะด้านใด ด้านหนึ่งเพิ่มเติมเป็นพิเศษ หลักสูตรได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพตามวัย และศักยภาพของคน การที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องนั้น จะต้อง มีทักษะทางภาษาดีพอสมควร ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน ลักษณะของสื่อการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย จึงมุ่งฝึกทักษะ และเสริมทักษะให้แก่ผู้เรียน

หลักสูตรภาษาไทย พุทธศักราช 2524 เป็นหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ได้กำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาบังคับจัดอยู่ในกลุ่มภาษา และประกอบด้วยรายวิชามังคัม และรายวิชาเลือก เช่นเดียวกับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หลักสูตรได้ มุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าใจและเห็นคุณค่าการมีภาษาไทยใช้ร่วมกันได้ทั่วประเทศ ให้รู้จัก ธรรมชาติของภาษาไทย ส่งเสริมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและเพื่อกิจธุระ เพื่อปลูกฝัง ธรรมเนียมที่ดีในการอ่าน ให้มีความคิดวิจารณ์พัฒนาตลอดจนใช้ภาษาเพื่อแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ด้วยตนเองได้

ในการสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยจึงควรศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาของหลักสูตรให้เข้าใจ เพื่อจะได้วางแผนการสอนอย่างมีขั้นตอนนับตั้งแต่ การเตรียมการสอน การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการสอน การประเมินผล และการวางแผนการสอนในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นสมรรถภาพที่จำเป็นของครูภาษาไทยในการสอนวิชาภาษาไทยประการหนึ่งก็คือ สมรรถภาพด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการวางแผนการสอน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทยมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
2. เพื่อให้ครูภาษาไทยมีความรู้ ความเข้าใจโครงสร้าง จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ทั้งรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก
3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีทักษะในการวางแผนการสอนและสามารถเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา จำนวน 100 คน

พื้นที่ดำเนินการ

ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา/กลุ่มโรงเรียน/เขตการศึกษา

ระยะเวลา

3 วัน

วิธีดำเนินการ

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ
<p>1. ขั้นเตรียมงาน</p> <p>1.1 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อวางแผนการดำเนินงานในโครงการย่อย</p> <p>1.2 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย</p> <p>1.3 แจ้งโครงการให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยม และผู้เกี่ยวข้องทราบรายละเอียดของโครงการ เพื่อแจ้งความประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการ</p>	<p>3 ชั่วโมง</p> <p>1 เดือน</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>
<p>2. ขั้นดำเนินการ</p> <p>2.1 เชิญวิทยากร</p> <p>2.2 จัดทำเอกสารและพิมพ์เอกสาร</p> <p>2.3 จัดเตรียมเอกสารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ</p> <p>2.4 ดำเนินการประชุม</p>	<p>3 วัน</p> <p>5 วัน</p> <p>2 วัน</p> <p>3 วัน</p>	<p>-</p> <p>500</p> <p>1500</p> <p>-</p>
<p>3. ขั้นติดตามและประเมินผล</p> <p>3.1 ระหว่างการประชุมและหลังการเข้าร่วมประชุม</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

เนื้อหาสาระ

1. เนื้อหาสาระความเป็นมาของหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 และ 2524
2. โครงสร้าง และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา
3. จุดประสงค์รายวิชาภาษาไทย ในโครงสร้างของหลักสูตร
4. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คู่มือครู แบบเรียนและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย
5. การปฏิบัติการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้และปรับปรุงแผนการสอนรายวิชาภาษาไทย
6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ที่สอดคล้องกับหลักสูตร

กำหนดการ

โครงการเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการวางแผนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา

วันที่ 1	8.00 - 9.00 น.	ลงทะเบียน
	9.00 - 9.30 น.	พิธีเปิดการประชุม
	10.00 - 10.30 น.	ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง หลักสูตรวิชาภาษาไทยกับการวางแผนการสอน
	10.30 - 12.00 น.	การบรรยาย เรื่อง การวิเคราะห์โครงสร้างและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
	13.00 - 14.00 น.	บรรยาย เรื่อง เนื้อหาสาระสำคัญของรายวิชาภาษาไทย และการใช้เอกสาร แบบเรียน
	14.00 - 16.30 น.	อภิปราย เรื่อง แนวทางการเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ รายวิชาและปรับปรุงแผนการสอน

วันที่ 2	9.00 - 12.00 น.	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ การเขียนจุดประสงค์รายวิชาและปรับปรุงแผนการสอนตามระดับชั้น
	13.00 - 16.00 น.	แบ่งกลุ่มปฏิบัติ การเขียนจุดประสงค์รายวิชาและปรับปรุงแผนการสอนตามระดับชั้น (ต่อ)
วันที่ 3	9.00 - 10.30 น.	การรายงานผลการปฏิบัติงาน กลุ่มชั้น ม.1-ม.3
	10.30 - 12.00 น.	การรายงานผลการปฏิบัติงาน กลุ่มชั้น ม.4-ม.6
	13.00 - 14.30 น.	อภิปรายเรื่อง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร
	14.30 - 15.30 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
	15.30 - 16.00 น.	ปิดการประชุม

งบประมาณ

2000 บาท จากเงินงบประมาณบำรุงการศึกษา/งบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน/
งบประมาณจาก เขตการศึกษา

รายการค่าใช้จ่าย	1. พาทนะ 200
	2. ค่าตอบแทน 500
	3. ค่าเอกสาร 500
	4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 800

ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรจากหน่วยงานหรือสถาบันที่มีความชำนาญด้านหลักสูตร และการวางแผน
การสอน

การติดตามประเมินผล

ใช้แบบสอบถาม การสังเกต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการวางแผนการสอน
วิชาภาษาไทยได้อย่างดี
2. ครูภาษาไทยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน
การสอนวิชาภาษาไทย

2. เพื่อให้ครูภาษาไทยนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้กับการสอนแต่ละรายวิชาให้เหมาะสมและน่าสนใจ

3. เพื่อให้ครูภาษาไทยได้มีโอกาสและเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการสอน

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ครูภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 100 คน

พื้นที่ดำเนินการ

ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา/กลุ่มโรงเรียน/เขตการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

โครงการนี้มี 8 ตอน ให้แบ่งระยะเวลาดำเนินการออกเป็น 2 ครั้ง การจัดการประชุมให้เว้นช่วงระยะเวลาในการจัดให้ห่างกันประมาณ 1 เดือน

วิธีดำเนินการ

ให้ดำเนินการในแต่ละช่วงตามตารางดำเนินการดังนี้

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ
1. <u>ขั้นเตรียมงาน</u>		
1.1 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อวางแผนการดำเนินงานในโครงการย่อย	3 ชั่วโมง	-
1.2 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละฝ่าย		-
1.3 แจ้งโครงการให้ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบรายละเอียดของโครงการเพื่อแจ้งความประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการ		-
	1 เดือน	-

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ
2. ขึ้นดำเนินการ		
2.1 เชิญวิทยากร	8 วัน	-
2.2 จัด เอกสารและพิมพ์เอกสาร	2 วัน	1500
2.3 จัด เตรียมสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	2 วัน	5500
2.4 ดำเนินการประชุม แบ่งเป็น 2 ครั้ง	8 วัน	-
3. ขึ้นติดตามและประเมินผล		
3.1 ระหว่างการประชุมและหลังการประชุม	-	-

เนื้อหาสาระ

หลักสูตรและเนื้อหาแบ่งออกเป็น 8 ตอน ได้แก่

1. ทักษะการใช้ภาษาไทย

1.1 ความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

1.2 แนวทางการจัดกิจกรรมการสอนทักษะ การใช้ภาษาไทย

ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

1.3 การแนะนำคำราชา เอกสาร งานวิจัยและบทความ เพื่อ

เสริมความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาไทย

2. หลักภาษาไทย

2.1 ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาการสอนหลักภาษาไทยในระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 ความรู้เกี่ยวกับ เนื้อหาการสอนหลักภาษาไทย ในระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3 การแนะนำคำราชา เอกสาร งานวิจัยและบทความ เพื่อ
เสริมความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทย

3. ภาษาศาสตร์

3.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาและภาษาศาสตร์

3.2 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับ ระบบเสียง คำ ประโยค ความ

แนวภาษาศาสตร์

3.3 ทฤษฎีไวยากรณ์แบบต่าง ๆ

3.4 ภาษาศาสตร์ประยุกต์

3.5 การแนะนำคำราชา เอกสาร งานวิจัยและบทความ เพื่อเสริม
ความรู้เกี่ยวกับภาษาศาสตร์

4. วรรณคดีมรดก

4.1 สาระสำคัญของเนื้อหาวรรณคดีมรดก ที่ปรากฏในหนังสือชุด
ทักษะ สัมพันธ์ เล่ม 1-3 วรรณวิจักษ์ณ์ ภาษาพิจารณา และในวิชาเลือกระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

4.2 แนวทางการสอน วรรณคดีมรดกในระดับมัธยมศึกษา เพื่อ
ให้นักเรียนสามารถอ่านและเข้าใจคุณค่าของวรรณคดีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม

4.3 การแนะนำคำราชา เอกสารงานวิจัยและบทความ เพื่อเสริม
ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีมรดก

5. การอ่านทำนองเสนาะ

5.1 ความหมายและคุณค่าของการอ่านทำนองเสนาะ

5.2 การสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ โคลง กลอน กาพย์ ฉันท์
ร่าย กลบท พากย์ไซน เท่เรือ และขับเสภา

5.3 ฝึกปฏิบัติกาอ่านทำนองเสนาะ

6. การขับร้องเพลงพื้นเมือง

6.1 ความรู้ทั่วไปและลักษณะของเพลงพื้นเมือง

6.2 การสาธิตการขับร้องเพลงพื้นเมืองชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่

ลำตัด เพลงเต็นท์กำรำเคียว เพลงชาวไร่ เพลงเรือ เพลงพวงมาลัย เพลงเกี่ยวข้าว
เพลงพืชมธุวาน เพลงปรมไก่

6.3 ฝึกปฏิบัติการขับร้องเพลงพื้นเมือง

7. การแต่งคำประพันธ์

7.1 ความรู้เกี่ยวกับคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ

7.2 การใช้เทคนิควิธีการแต่งคำประพันธ์

7.3 ฝึกปฏิบัติการแต่งคำประพันธ์

8. ศิลปะการแสดงเพื่อการสอนภาษาไทย

8.1 การใช้ศิลปะการแสดงบางประเภทมาประยุกต์กับการสอนภาษาไทย

8.2 การสาธิตการใช้ โขน ละคร ลิเก จินตลีลา ประกอบการสอน

วิชาภาษาไทย

8.3 ฝึกหัดการแสดงขึ้นพื้นฐานของ โขน ลิเก ละคร จินตลีลา

กำหนดการ

โครงการพัฒนาสมรรถภาพความรู้เสริมในเนื้อหาวิชาเพื่อประสิทธิภาพด้านการสอน

ภาษาไทย

วันที่ 1	8.30 - 9.00 น.	ลงทะเบียน
	9.00 - 9.30 น.	พิธีเปิดการประชุม
	9.30 - 10.30 น.	ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง การสร้างประสิทธิภาพด้านการสอน
	10.30 - 12.00 น.	การบรรยาย เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการใช้ ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

	13.00 - 15.00 น.	การอธิบาย เรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับการสอนทักษะการใช้ภาษาทั้งสี่
	15.30 - 15.45 น.	การแนะนำคำรา เอกสาร งานวิจัยและบทความ ที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย
	15.45 - 16.30 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
วันที่ 2	9.00 - 11.30 น.	บรรยาย เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
	11.30 - 12.00 น.	แนะนำคำรา เอกสาร งานวิจัยและบทความ ที่เกี่ยวกับหลักภาษาไทย
	13.00 - 15.45 น.	บรรยาย เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
	15.45 - 16.30 น.	สรุป ชักถาม และตอบปัญหา
วันที่ 3	9.00 - 11.00 น.	บรรยาย เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาและ ภาษาศาสตร์
	11.00 - 12.00 น.	การบรรยาย เรื่อง ระบบเสียง คำ ประโยค ตามแนวภาษาศาสตร์
	13.00 - 15.30 น.	การอธิบายเรื่อง ทฤษฎีไวยากรณ์ต่าง ๆ และภาษาศาสตร์ประยุกต์
	15.30 - 16.00 น.	แนะนำคำรา เอกสาร งานวิจัยและบทความ ที่เกี่ยวกับภาษาศาสตร์
	16.00 - 16.30 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
วันที่ 4	9.00 - 10.00 น.	การอธิบาย เรื่อง คุณค่าของวรรณคดีที่เป็น มรดกทางวัฒนธรรม
	10.00 - 12.00 น.	การบรรยาย เรื่อง สาระสำคัญของเนื้อหา วรรณคดี ที่ปรากฏในหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์

	13.00 - 14.30 น.	กำรบรรยาย เรื่อง สารสำคัญของเนื้อหา วรรณคดี ที่ปรากฏในหนังสือชุดวรรณวิจักขณ์ ภาษาวิจารณ์ และรายวิชาเลือก
	14.30 - 15.45 น.	อภิปราย เรื่อง กลวิธีการสอนวรรณคดีให้สนุก
	15.45 - 16.00	แนะนำคำรา เอกสาร งานวิจัยและบทความ ที่เกี่ยวกับวรรณคดีมรดก
	16.00 - 16.30 น.	สรุป ชักถาม และตอบปัญหา
วันที่ 5	9.00 - 10.00 น.	การอภิปราย เรื่อง ความหมายและคุณค่าของ การอ่านทำนองเสนาะ
	10.00 - 12.00 น.	การสาธิตการอ่านทำนองเสนาะ ไคลง ฉันท ภาพย์ กลอน ร่าย
	13.00 - 14.00 น.	การสาธิตการอ่านเสนาะ หากย์โยน เท่เรือ เสภา
	14.00 - 16.00 น.	แบ่งกลุ่มฝึกการปฏิบัติการอ่านทำนองเสนาะ
	16.00 - 16.30 น.	สรุป ชักถาม และตอบปัญหา
วันที่ 6	9.00 - 10.00 น.	การอภิปราย เรื่อง เพลงพื้นเมืองกับวิชาภาษาไทย
	10.00 - 12.00 น.	การสาธิตการขับร้องเพลงพื้นเมือง ลำตัด เพลงอีแซว เพลงฉ่อย เพลงหม่อย เพลงเค้นกำรำเคียว
	13.00 - 14.00 น.	การสาธิตการขับร้องเพลงพื้นเมือง เพลงชาวไร่ เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเรือ เพลงศิษฐาน เพลงปรบไก่
	14.00 - 16.00 น.	แบ่งกลุ่มฝึกการปฏิบัติการขับร้องเพลงพื้นเมือง
	16.00 - 16.30 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
วันที่ 7	9.00 - 10.00 น.	การบรรยาย เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับคำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ
	10.00 - 12.00 น.	การอภิปราย เรื่อง เทคนิควิธีการแต่งคำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ

	13.00 - 16.00 น.	การฝึกปฏิบัติการ เขียนคำประพันธ์
	16.00 - 16.30 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
วันที่ 8	9.00 - 10.00 น.	การอภิปราย เรื่อง ศิลปะการแสดงกับ วิชาภาษาไทย
	10.00 - 12.00 น.	การสาธิตการแสดง โขน ละคร ลีเกะ จินตลีลา
	13.00 - 16.00 น.	แบ่งกลุ่มฝึกการแสดงขั้นพื้นฐาน โขน ละคร ลีเกะ จินตลีลา
	16.00 - 16.30 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
	16.30 - 17.00 น.	ปิดการประชุม

หมายเหตุ โครงการย่อยที่ 2 คณะกรรมการควรจัดให้มีมุนิทรศการเกี่ยวกับ
เนื้อหาและหลักสูตรของการประชุมในแต่ละวัน

งบประมาณ

8000 บาท จากเงินงบประมาณบำรุงการศึกษา/งบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน/
งบประมาณจากเขตกการศึกษา

รายการค่าใช้จ่าย	1. พาทนะ 1800
	2. ค่าตอบแทน 2000
	3. ค่าเอกสาร 1500
	4. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม 2700

ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรจากหน่วยงานและสถาบัน ที่มีความรู้เฉพาะ เรื่องที่จะจัดประชุม

การติดตามประเมินผล

ใช้แบบสอบถาม การสังเกต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดและประยุกต์ใช้
ในการสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
2. ครูภาษาไทยได้รับการฝึกฝนทักษะเกี่ยวกับ การอ่านทำนองเสนาะ การ
ขับร้องเพลงพื้นเมือง การแต่งคำประพันธ์ และศิลปะการแสดงประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไป
ใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพ

โครงการย่อยที่ 3

ชื่อโครงการ โครงการฝึกอบรมและสาธิตการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลักษณะโครงการ การประชุมฝึกอบรม และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

หลักการและเหตุผล

การสอนที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายในการสอนที่กำหนดไว้นั้น ครูควรใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบ การสอนแต่ละวิธีจะมีข้อดีและข้อบกพร่องแตกต่างกันไป การเรียนการสอนแต่ละครั้งหรือแต่ละบทเรียน ครูอาจเลือกใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธีพร้อมกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน กาญจนา เกียรติประวัติ (ม.ป.ป. : 117) ได้กล่าวไว้ว่า

เทคนิคการสอนเมื่ออยู่มากมาย แต่มีปัญหาคือ ครูจะปรับใช้ได้อย่างไรให้ดีที่สุด ในเหตุการณ์เฉพาะหน้า การทำเช่นนี้ให้ประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะพอสมควร เพราะไม่มีตำราเล่มใดซึ่งบ่งไว้ตายตัว เป็นสูตรว่า ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ครูควรปฏิบัติอย่างไร เพราะไม่มีสถานการณ์ใดที่เหมือนกับสถานการณ์หนึ่งทุกแง่ทุกมุม อย่างไรก็ตามครูที่มีความเข้าใจอย่างมั่นคงในหลักการของการศึกษา และรู้แจ้งในเทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ย่อมมีความพร้อมที่จะหยิบยกเอา กลวิธีต่าง ๆ มาใช้ได้เหมาะสมกับเหตุการณ์เฉพาะหน้า

สำหรับวิธีการสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา ครูควรพยายามพลิกแพลงวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนน่าสนใจ ครูภาษาไทยควรมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ วิธีการสอนที่เหมาะสมสำหรับการสอนภาษาไทยมีอยู่หลายวิธี ซึ่งได้แก่ การสอนแบบอนุমানวิธี อนุมาณวิธี แบ่งหมู่ทำงาน ศูนย์การเรียน บรรยาย อภิปราย สอนด้วยการศึกษาค้นคว้า วิธีแก้ปัญหา ใช้นาฏการ ใช้เกม เพลง ใช้สื่อมวลชน ใช้ชุดการสอน และการสอนเป็นคณะ ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยไม่จำเจซ้ำซาก ครูภาษาไทยจำเป็นต้องสามารถสอนภาษาไทยด้วยวิธีการสอนแบบต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทยมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในวิชาภาษาไทย
2. เพื่อให้ครูภาษาไทยเกิดแนวความคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อไปประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาไทย
3. เพื่อให้ครูภาษาไทย ได้ปรับปรุงการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพ

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา จำนวน 100 คน

พื้นที่ดำเนินการ

ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา/กลุ่มโรงเรียน/เขตการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

3 วัน

วิธีดำเนินการ

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ
1. <u>ขั้นเตรียมงาน</u>		
1.1 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อวางแผนการดำเนินงานในโครงการย่อย	3 ชั่วโมง	-
1.2 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ		-
1.3 แจ้งโครงการให้ครูภาษาไทยทราบรายละเอียดของโครงการเพื่อแจ้งความประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการ	1 เดือน	-

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ
2. ขึ้นดำเนินการ		
2.1 เชิญวิทยากร	3 วัน	-
2.2 จัดทำเอกสารและพิมพ์เอกสาร	5 วัน	800
2.3 จัดเตรียมสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	2 วัน	1700
2.4 ดำเนินการประชุม	3 วัน	-
3. ขึ้นติดตามประเมินผล		
3.1 ระหว่างการประชุมและหลังการเข้าร่วมประชุม	-	-

เนื้อหาสาระ

1. ความรู้และหลักการเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งได้แก่
 - 1.1 การสอนแบบขอมาน
 - 1.2 การสอนแบบอุปมาน
 - 1.3 การสอนแบบแบ่งหมู่ทำงาน
 - 1.4 การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
 - 1.5 การสอนแบบอภิปราย
 - 1.6 การสอนเป็นคณะ
 - 1.7 การสอนโดยการศึกษาค้นคว้า

- 1.8 การสอนโดยวิธีการแก้ปัญหา
 - 1.9 การสอนโดยใช้นาฏการ
 - 1.10 การสอนโดยการใช้เกม
 - 1.11 การสอนโดยใช้เพลง
 - 1.12 การสอนโดยใช้สื่อมวลชน
 - 1.13 การสอนโดยใช้ชุดการสอน
2. การสาธิตการสอนวิชาภาษาไทยโดยการใช้การสอนแบบต่าง ๆ
 3. การฝึกเขียนแผนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ

กำหนดการ

โครงการฝึกอบรมและสาธิตการสอนสำหรับวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

วันที่ 1	8.30 - 9.00 น.	ลงทะเบียน
	9.00 - 9.30 น.	พิธีเปิดการประชุม
	9.30 - 10.30 น.	ปาฐกถาพิเศษ เรื่องวิธีการสอนแบบต่าง ๆ สำหรับวิชาภาษาไทย
	10.30 - 12.00 น.	บรรยายประกอบการสาธิต วิธีการใช้การสอนแบบอนุমানวิธี อุปมานวิธี และการแบ่งหมู่ทำงาน
วันที่ 2	13.00 - 16.00 น.	บรรยายประกอบการสาธิต วิธีการสอนโดยการศึกษาค้นคว้า โดยวิธีแก้ปัญหา และการสอนเป็นคณะ
	9.00 - 12.00 น.	บรรยายประกอบการสาธิต วิธีการสอนโดยการใช้เกมโดยใช้เพลง และโดยการใช้นาฏการ
วันที่ 3	13.00 - 16.00 น.	บรรยายประกอบการสาธิต การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ และการสอนโดยใช้ชุดการสอน
	9.00 - 10.30 น.	บรรยายประกอบการสาธิต การสอนโดยการใช้สื่อมวลชน
	10.30 - 15.00 น.	แบ่งกลุ่มฝึกหัดวางแผนการสอนโดยใช้วิธีการสอน

	แบบต่าง ๆ ผสมผสาน
15.00 - 16.30 น.	รายงานและสาธิตการสอนแต่ละกลุ่ม
16.00 - 16.45 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
16.45 - 17.00 น.	ปิดการประชุม

งบประมาณ

2500 บาท จากเงินงบประมาณบำรุงการศึกษา งบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน
งบประมาณจากเขตการศึกษา

รายการค่าใช้จ่าย	1. พาทนระ 200
	2. ค่าตอบแทน 800
	3. ค่าเอกสาร 800
	4. ค่าอาหารว่างและ เครื่องดื่ม 700

ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรจากคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนกลาง
และส่วนภูมิภาค

การติดตามประเมินผล

ใช้แบบสอบถาม การสังเกต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยสามารถนำวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ไปใช้ในการปรับปรุง
การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ
2. ครูภาษาไทยเกิดการคิดค้นและสร้างสรรค์วิธีการสอนในแต่ละรายวิชา

โครงการย่อยที่ 4

ชื่อโครงการ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ การผลิต และการใช้สื่อการสอน
วิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

ลักษณะโครงการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ

หลักการและ เหตุผล

การเรียนการสอนที่ใช้ครูผู้สอนเพียงคนเดียว โดยไม่ใช้สื่อประกอบการสอน ในปัจจุบันไม่นิยมใช้ เพราะนอกจากจะไม่เข้าใจผู้เรียนแล้ว ยังก่อให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ซึ่งจะมีผลกระทบโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สิ่งที่จะช่วยให้การสอนได้ผลสมความ มุ่งหมายมากขึ้นก็คือ การใช้สื่อการสอนเข้าช่วยในการสอนของครู เพราะจะสามารถสร้างความ สนใจและสร้างบรรยากาศในการเรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังทำให้เกิดการเรียนรู้ ที่ดีขึ้นด้วย สมหญิง กลั่นศิริ (2521 : 15) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการสอนต่อการเรียน การสอนสรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ดีขึ้นอย่างแน่นอน
2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้มากขึ้นและจำได้นาน
3. ช่วยให้ผู้เรียน เกิดความสนใจและช่วยให้กระทำกิจกรรมด้วยตนเอง
4. คุณลักษณะที่เป็นรูปธรรมและเป็นจริง ช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจ

ความหมายในสิ่งนั้นได้กว้างขวางและเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เข้าใจสิ่งอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้นด้วย

5. ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ทันทีได้ดียิ่งขึ้น
6. ช่วยลดคำอธิบายหรือคำบรรยายที่เป็นคำพูดของผู้สอน
7. ช่วยให้ผู้เรียนที่เรียนได้เร็ว เรียนได้เร็วและมากขึ้น
8. ช่วยส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหา
9. ใส่ทัศนวิสัยและอุปกรณ์ถ้าใช้เป็นประจำ สามารถเปลี่ยนแนว

ความคิดและทัศนคติได้

10. ใส่ทัศนวิสัยและอุปกรณ์จะช่วย เร่งทักษะการเรียนรู้

ปัจจุบันมีการค้นคว้า ประดิษฐ์สื่อเพื่อช่วยในการเรียนการสอนกว้างขวางขึ้น แต่การใช้สื่อการสอนในโรงเรียนก็ยังมีอุปสรรคปัญหาที่สำคัญ คือ ครูไม่มีเวลาเพียงพอ สำหรับการเตรียมสื่อ สื่อบางอย่างครูผู้สอนไม่อาจทำได้เอง ไม่ทราบว่าหาวัสดุที่ต้องการได้จากที่ไหน เลือกใช้สื่อไม่ถูก และไม่เคยรับการฝึกอบรมการใช้สื่อการสอน สำหรับวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาที่มีเนื้อหามาก ครูภาษาไทยจะต้องมีการเตรียมตัวในการสอนเป็นอย่างดี จะต้องพิจารณาทำความเข้าใจบทเรียน จัดกิจกรรมเกี่ยวกับบทเรียน และเลือกสื่อการสอนที่จะใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนมากที่สุด ดังนั้นครูภาษาไทยจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการผลิตและใช้สื่อการสอน เพื่อประกอบการสอนภาษาไทยให้สนุกสนานและน่าสนใจสำหรับผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทย ได้เพิ่มพูนความรู้ ได้รับวิทยาการใหม่ ๆ และมีความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมประเภทต่าง ๆ
2. เพื่อให้ครูภาษาไทย ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ในการผลิตสื่อการสอน

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา จำนวน 100 คน

พื้นที่ดำเนินการ

ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา/กลุ่มโรงเรียน/ เขตการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

๓ วัน

การดำเนินงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ
1. ขั้นเตรียมงาน		
1.1 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อ วางแผนการดำเนินงานในโครงการย่อย	3 ชั่วโมง	-
1.2 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ		-
1.3 แจกโครงการให้ครูภาษาไทยทราบรายละเอียด ของโครงการ เพื่อแจ้งความประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการ		1 เดือน
2. ขั้นดำเนินการ		
2.1 เชิญวิทยากร	3 วัน	-
2.2 จัดทำเอกสารและพิมพ์เอกสาร	2 วัน	800
2.3 จัดเตรียมสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	2 วัน	4200
2.4 ดำเนินการประชุม	3 วัน	-
3. ขั้นติดตามประเมินผล		
3.1 ระหว่างการประชุมและหลังการเข้าร่วมประชุม	-	-

เนื้อหาสาระ

1. การผลิตและการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ
2. การใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์และการจัดเก็บรักษา

3. วิธีการใช้และจัดสื่อการเรียนการสอนประกอบกิจกรรม
4. ฝึกปฏิบัติการผลิตสื่อการสอนประกอบบทเรียน

กำหนดการ

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการผลิตและการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยระดับ
มัธยมศึกษา

วันที่ 1	8.00 - 9.00 น.	ลงทะเบียน
	9.00 - 9.30 น.	พิธีเปิดการประชุม
	9.30 - 11.00 น.	การบรรยาย เรื่อง การใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์ และการเก็บรักษา
	11.00 - 12.00 น.	แบ่งกลุ่มฝึกหัดการใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์
	13.00 - 15.30 น.	การบรรยาย เรื่อง วิธีการใช้และจัดสื่อการเรียน การสอน
	15.30 - 16.00 น.	สรุป ชักถาม และตอบปัญหา
วันที่ 2	9.00 - 12.00 น.	การบรรยายประกอบการสาธิต การผลิตและ การใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ
	13.00 - 16.30 น.	ฝึกหัดปฏิบัติผลิตสื่อการสอนประกอบบทเรียน ตามระดับชั้น โดยการแบ่งกลุ่มย่อย
วันที่ 3	9.00 - 12.00 น.	ฝึกหัดปฏิบัติผลิตสื่อการสอนประกอบบทเรียน ตามระดับชั้น โดยการแบ่งกลุ่มย่อย (ต่อ)
	13.00 - 16.30 น.	สรุปผลงานและผู้เข้าร่วมประชุมจัดนิทรรศการ แสดงผลงาน
	16.30 - 17.00 น.	ปิดการประชุม

งบประมาณ

5000 บาท จากเงินงบประมาณบำรุงการศึกษา งบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน
งบประมาณจากเขตการศึกษา

รายการค่าใช้จ่าย	1. พาทนระ	200
	2. ค่าตอบแทน	400
	3. ค่าเอกสารและวัสดุอุปกรณ์	3200
	4. อาหารว่างและเครื่องดื่ม	1200

ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรจาก ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จากสถาบันอุดมศึกษา หรือจากหน่วยงาน
เอกชนและรัฐบาลที่มีความชำนาญ ทางการผลิตและใช้สื่อการสอน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยสามารถใช้และผลิตสื่อการสอนขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง
2. ครูภาษาไทยสามารถผลิตสื่อการสอนวิชาภาษาไทยอย่างง่าย ๆ ใช้เองได้

โครงการย่อยที่ 5

ชื่อโครงการ โครงการฝึกอบรมการวัดผลและประเมินผลวิชาภาษาไทย ระดับ
มัธยมศึกษา

ลักษณะโครงการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ

หลักการและเหตุผล

การวัดและประเมินผลการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ จัดเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเรียนการสอน ครูที่ดีต้องแสวงหาแนวทางในการสอนนักเรียนให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนด การที่ครูจะสอนให้นักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้นั้น ครูจะต้องรู้จักนักเรียนให้ดีพอเสียก่อน กล่าวคือ ครูต้องรู้จักความสามารถของนักเรียน รู้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนก่อนเรียน รู้ความสนใจ รู้จุดบกพร่องและจุดเด่นในการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะวิชาภาษาไทย การวัดและประเมินผลมีความสำคัญดังที่ สุจริต เพียรรอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523 : 235) ได้กล่าวไว้ว่า

ในการเรียนการสอนภาษาไทย การวัดและประเมินผลเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องช่วยให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนได้ทราบว่า การเรียนนั้นมีประสิทธิภาพหรือบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด และเนื่องจากการเรียนการสอนภาษาไทยมีกระบวนการเรียนที่ค่อนข้างซับซ้อน

โดยทั่วไปครูมักจะประเมินผลการเรียนของนักเรียนด้วยการให้นักเรียนทำข้อสอบ เพราะถือว่าข้อสอบเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลได้ดี แต่ข้อสอบนั้นจะมีคุณภาพหรือไม่ ครูจะต้องมีความสามารถในการสร้างข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

สมรรถภาพในการวัดและประเมินผลดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูภาษาไทย โดยเฉพาะจัดทำข้อสอบวิชาภาษาไทยที่มีมาตรฐาน เพื่อมาตรฐานในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทย เข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อให้ครูภาษาไทย สามารถสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบวัดพฤติกรรมทางสติปัญญาในรายวิชาภาษาไทย

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา จำนวน 100 คน

พื้นที่ดำเนินการ

ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา/กลุ่มโรงเรียน/เขตการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

2 วัน

การดำเนินการ

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ
1. ชั้นเตรียมงาน		
1.1 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อวางแผนการดำเนินงานในโครงการย่อย	3 ชั่วโมง	-
1.2 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ		-
1.3 แจงโครงการให้ครูภาษาไทยทราบรายละเอียดของโครงการ เพื่อแจ้งความประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการ	1 เดือน	-

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ
2. ขั้นตอนดำเนินการ		
2.1 เชิญวิทยากร	2 วัน	-
2.2 จัดทำเอกสารและพิมพ์เอกสาร	2 วัน	800
2.3 จัดเตรียมสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ	2 วัน	2700
2.4 ดำเนินการประชุม	2 วัน	-
3. ขั้นตอนติดตามประเมินผล		
3.1 ระหว่างการประชุมและหลังการเข้าร่วมประชุม	-	-

เนื้อหาสาระ

1. ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. วิธีการประเมินผลด้านทักษะและจิตพิสัย
3. การวิเคราะห์ข้อสอบและการจัดทำข้อสอบที่มีคุณภาพ
4. ฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อจัดทำข้อสอบที่มีคุณภาพ ในรายวิชา

กำหนดการ

โครงการฝึกอบรมการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา

วันที่ 1	8.30 - 9.00 น.	ลงทะเบียน
	9.00 - 9.30 น.	พิธีเปิดการประชุม
	9.30 - 12.00 น.	การบรรยาย เรื่อง ระเบียบวิธีการวัดและ ประเมินผลการสอนวิชาภาษาไทย
	13.00 - 15.30 น.	การบรรยายและการสาธิต วิธีการวิเคราะห์ ข้อสอบ และการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน

	15.30 - 16.00 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
วันที่ 2	9.00 - 12.00 น.	การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อจัดทำ ข้อสอบมาตรฐานแต่ละรายวิชา โดยการ แบ่งกลุ่มย่อย
	13.00 - 15.30 น.	การฝึกปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อจัดทำข้อสอบ มาตรฐานแต่ละรายวิชา โดยการแบ่งกลุ่มย่อย
	15.30 - 16.00 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
	16.00 - 16.30 น.	ปิดการประชุม

งบประมาณ

2500 บาท จากเงินงบประมาณบำรุงการศึกษา/งบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน/
งบประมาณจากเขตการศึกษา

รายการค่าใช้จ่าย	1. พาทนะ 300
	2. ค่าตอบแทน 400
	3. ค่าเอกสาร 800
	4. อาหารว่างและเครื่องดื่ม 1000

ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรจากหน่วยงาน สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยเข้าใจระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง
2. ครูภาษาไทยสามารถวิเคราะห์และสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพสำหรับการวัดและประเมินผลในรายวิชา

โครงการย่อยที่ 6

ชื่อโครงการ โครงการสัมมนาครูภาษาไทย เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพและสร้าง เจตคติที่ดี

ลักษณะโครงการ การสัมมนา

หลักการและเหตุผล

หน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารบุคคลก็คือ การพัฒนาบุคลิกภาพและการสร้าง เจตคติที่ดีในการทำงานให้แก่บุคลากรในองค์การ โดยเฉพาะบุคลากรที่ประกอบอาชีพครู จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพ เพราะครูจะต้องทำหน้าที่สอนหนังสือ ทำให้ปรากฏ ตัวอยู่ต่อหน้านักเรียนอยู่ตลอดเวลา สามารถเป็นแบบอย่างแก่นักเรียนในด้านบุคลิกภาพ อีกทั้งอาชีพครูเป็นอาชีพที่เสียสละ อดทน ไม่สามารถใช้ชีวิตที่หรูหราฟุ่มเฟือยได้ ครูจึงจำเป็น ที่จะต้องสร้าง เจตคติที่ดีต่ออาชีพ เพราะเป็นที่ยอมรับกันว่าเจตคติของบุคคลที่มีต่อหน้าที่ การงานนั้นมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ที่การงาน และเป็นผลกระทบถึงการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุถึง เป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย (2523 : 42) ได้กล่าวถึง บุคลิกภาพของครูภาษาไทยว่า "ครูภาษาไทยเป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อยตามสมัยนิยม มีความสามารถในการพูด" และสมถวิล วิเศษสมบัติ (2525 : 315) ได้กล่าวไว้ว่า "เมื่อครูเข้าสอนในชั้น ควรจัดทำทางให้สื่อว่าตนเองมีความยินดีและ อยากพบด้วยการยิ้มและทำสีหน้าให้สดชื่น เดินเหินด้วยความกระฉับกระเฉง พูดด้วยจังหวะ และน้ำเสียงแสดงความกระตือรือร้น ลักษณะท่าทาง เช่นนี้ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีแก่นักเรียน และผลที่จะเกิดตามมาคือ นักเรียนมีแรงคลใจที่จะเรียน" นอกจากนี้ครูภาษาไทยควรมีความ ภูมิใจ ศรัทธาและรักอาชีพ เพราะถ้าครูภาษาไทยสามารถสร้าง สิ่งเหล่านี้ให้เกิดขึ้น กับคนได้ ก็ไม่ยากที่จะถ่ายทอดความภูมิใจและรักภาษาไทยแก่นักเรียน

จากความคิดเห็นดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สมรรถภาพของครูภาษาไทยที่สำคัญ
อีกประการหนึ่งคือ การมีบุคลิกภาพและเจตคติที่ดี ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้ครูภาษาไทยสามารถที่จะ
สร้างและพัฒนาตนเองให้เป็นครูภาษาไทยที่ดีได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูภาษาไทย เกิดความรักและศรัทธาในอาชีพครู
2. เพื่อให้ครูภาษาไทย ได้มีโอกาสสำรวจตนเอง
3. เพื่อให้ครูภาษาไทยได้ ปรับปรุงตนเองตามแนวทางลักษณะของครูที่ดี

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ครูภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา จำนวน 100 คน

พื้นที่ดำเนินการ

ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา/กลุ่มโรงเรียน/เขตการศึกษา

ระยะเวลาดำเนินการ

1 วัน

การดำเนินการ

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ
1. ขั้นเตรียม		
1.1 จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อ วางแผนการดำเนินงานในโครงการย่อย	3 ชั่วโมง	-
1.2 แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ		
1.3 แจกโครงการให้ครูภาษาไทยทราบรายละเอียด ของโครงการเพื่อแจ้งความประสงค์ในการเข้าร่วม โครงการ		1 เดือน

กิจกรรม/ขั้นตอน	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ
2. ขั้นดำเนินการ		
2.1 เชิญวิทยากร	1 วัน	-
2.2 จัดทำเอกสารและพิมพ์เอกสาร	2 วัน	500
2.3 จัดเตรียมสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก	2 วัน	1500
2.4 ดำเนินการประชุม	1 วัน	-
3. ขั้นติดตามประเมินผล		
3.1 ระหว่างการประชุมและหลังการประชุม	-	-

เนื้อหาสาระ

1. การพัฒนาคุณภาพของครูภาษาไทย ซึ่งได้แก่ คุณภาพทางกายภาพ
ทางวาจา ใจ
2. การสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

กำหนดการ

โครงการสัมมนาเพื่อการพัฒนาสมรรถภาพและสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

วันที่ 1	8.30 - 9.00 น.	ลงทะเบียน
	9.00 - 9.30 น.	พิธีเปิดการประชุม
	9.30 - 10.30 น.	ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง สร้างศรัทธาในอาชีพครู

10.30 - 12.00 น.	การบรรยาย เรื่อง การพัฒนาบุคลิกภาพ
13.00 - 14.00 น.	การอภิปราย เรื่อง ครูที่ดีต้องมีเจตคติที่ดี
14.30 - 15.30 น.	แบ่งกลุ่มย่อยระดมความคิด วิธีการสร้าง เจตคติที่ดีแก่ครูภาษาไทย
15.30 - 16.00 น.	รายงานผลงานแต่ละกลุ่ม
16.00 - 16.30 น.	สรุป ชักถามและตอบปัญหา
16.30 - 17.00 น.	ปิดการประชุม

งบประมาณ

2000 บาท จากเงินงบประมาณบำรุงการศึกษา/งบประมาณจากกลุ่มโรงเรียน/
งบประมาณจาก เขตการศึกษา

รายการค่าใช้จ่าย	1. พาทนะ 200
	2. ค่าตอบแทน 600
	3. ค่าเอกสาร 500
	4. อาหารว่างและเครื่องดื่ม 700

ผู้รับผิดชอบ

คณะกรรมการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บุคลากรจากหน่วยงาน สถาบันเอกชนและรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา
บุคลิกภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูภาษาไทยมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างแก่นักเรียนและผู้อื่นได้
2. ครูภาษาไทยประกอบอาชีพของตนด้วยความภาคภูมิใจ

แบบประเมินผล

โครงการย่อยที่

คณะกรรมการดำเนินการใคร่ขอความกรุณาจากครูภาษาไทย ได้โปรดสละเวลาเพียงเล็กน้อยเพื่อตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ เพื่อคณะกรรมการดำเนินการโครงการพัฒนาสมรรถภาพของครูภาษาไทย จะได้ทราบว่า การจัดโครงการในครั้งนี้มีบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด ข้อมูลของท่านนอกจากจะมีคุณค่าต่อการประเมินโครงการแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปปรับปรุงการดำเนินการในครั้งต่อไปด้วย

หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คณะกรรมการดำเนินการ

1. จุดประสงค์ที่สำคัญของท่านในการเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ ใดน่ก่อะไรบ้าง

- (1) _____
- .. _____
- (2) _____
- .. _____
- (3) _____
- .. _____
- (4) _____
- _____

2. หัวข้อการบรรยาย การอภิปราย การสัมมนา การฝึกปฏิบัติ ในเรื่องใดของการประชุม ที่ทำให้ท่านบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ในข้อ 1

หัวข้อการบรรยาย การอภิปราย การสัมมนา

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____

การฝึกปฏิบัติ

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____

๑. จากการประชุมที่ผ่านมาทั้งหมด ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อสิ่งต่อไปนี้

ข้อที่	รายการ	ข้อที่	รายการ
1	สถานที่ในการประชุม ☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	6	ขนาดของกลุ่มย่อย ☐ มากเกินไป ☐ พอเหมาะ ☐ น้อยเกินไป
2	ระบบเสียง ☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม	7	ระดับความยากของการปฏิบัติ ☐ ยากเกินไป ☐ พอเหมาะ ☐ ง่ายเกินไป
3	ช่วงเวลากการบรรยาย อภิปราย ☐ มากเกินไป ☐ พอเหมาะ ☐ น้อยเกินไป	8	ช่วงเวลาในการฝึกปฏิบัติ ☐ มากเกินไป ☐ พอเหมาะ ☐ น้อยเกินไป
4	ความยากของเนื้อหา ☐ ยากมากเกินไป ☐ พอเหมาะ ☐ ง่ายเกินไป	9	ความแปลกใหม่ของเนื้อหา ☐ ไม่เคยทราบมาก่อน ☐ เคยทราบมาบ้างแล้ว ☐ ทราบแล้ว เป็นส่วนใหญ่
5	ช่วงเวลาซักถาม ☐ มากเกินไป ☐ พอเหมาะ ☐ น้อยเกินไป		

4. ท่านคิดว่า สิ่งต่อไปนี้ให้ประโยชน์และคุณค่าแก่ท่านในระดับใด

ข้อที่	รายการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เนื้อหาของการประชุม					
2	วิธีการนำเสนอ					
3	สื่อประกอบการนำเสนอ					
4	การฝึกปฏิบัติในกลุ่มย่อย					
5	เอกสารประกอบ					
6	การมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่ม					
7	การซักถามและตอบปัญหา					

5. ผลจากการประชุมครั้งนี้ ทำให้ท่านมีความมั่นใจที่จะนำไปปฏิบัติในการเรียนการสอน
วิชาภาษาไทยเพียงใด

- มั่นใจอย่างยิ่ง
- มั่นใจ
- ไม่แน่ใจ
- ไม่มั่นใจ
- ไม่มั่นใจอย่างยิ่ง

6. ท่านคิดว่าการประชุมครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่องานอาชีพ ในอนาคตของท่านในระดับใด

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

7. ถ้ามีการจัดประชุมในลักษณะเช่นนี้อีก ท่านจะเข้าร่วมโครงการอีกหรือไม่

- เข้าร่วม
- ไม่เข้าร่วม
- ไม่แน่ใจ

8. ท่านมีความพึงพอใจในระดับใดจากการประชุมครั้งนี้

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

9. ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง สำหรับการจัดประชุมในครั้งต่อไป

- (1) _____
- (2) _____
- (3) _____
- (4) _____

หนังสือและเอกสารอ้างอิง

กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. นโยบาย แผนงานหลักและคู่มือการจัดทำ
แผนปฏิบัติการประจำปี 2530. (อัครสำเนา).

กาญจนา เกียรติประวัตติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ม.ป.ป. (อัครสำเนา)

เจริญผล สุวรรณโชติ. "การอบรมครูประจำการเครื่องมือของการพัฒนาวิชาชีพครู."
วารสารวิชาการคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา ฉบับที่ 1
(มิถุนายน-ตุลาคม 2521) : 67.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. ภาษาไทย-วิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ,
2523.

สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต,
2525.

สมหญิง กลั่นศิริ. คำสอนประกอบคำบรรยายไวยากรณ์ศึกษาเบื้องต้น. ภาควิชาหลักสูตร
และวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2521. (อัครสำเนา).

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อันรัมย์พรหม. วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

สุจริต เพียรชอบ. "ความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย." ภาควิชามัธยมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. หน้า 5-8 (อัครสำเนา).